

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การผลิตภาพยนตร์สารคดี “ สองมือกับหนึ่งใจ ”

PRODUCTION OF DOCUMENTARY SHORT FILM “ TWO HANDS AND A
HEARTH ”

T105030

นางสาวจรัสธร ว่องไวการค้า

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....105030
วัน,เดือน,ปี.....1.2.11.ย. 2552

b.....
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การผลิตภาพยนตร์สารคดีขนาดสั้น “ สองมือกับหนึ่งใจ ”

PRODUCTION OF DOCUMENTARY FILM “ TWO HANDS AND A HEARTH ”

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่.....

(อาจารย์เตือนฤดี รักใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์   การผลิตภาพยนตร์สารคดี “สองมือกับหนึ่งใจ”
DOCUMENTARY FILM “TWO HAND AND A HEARTH”

ชื่อ   นางสาว จรัสธร ว่องไวการคำ
สาขาวิชา   ภาพยนตร์และวีดิโอ
ภาควิชา   นิเทศศิลป์
คณะ   สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
ปีการศึกษา   2551
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ เตือนฤดี รักใหม่

บทคัดย่อ

ผู้ติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทยมีมานานหลายปี มีผู้เสียชีวิตจากเชื้อการติดเชื้อเอดส์ในคนไทยมากถึงปีละ 1 ล้านคน แต่ปัญหานี้กลับไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จะมีก็แต่เพียงคนกลุ่มเล็กๆ ที่ยังต่อสู้และแก้ไขปัญหานี้มานานนับสิบปี ภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้ต้องการถ่ายทอดถึงน้ำใจและความช่วยเหลือของคนกลุ่มเล็กๆกลุ่มหนึ่งที่ทำโดยไม่หวังสิ่งใด นอกจากความสุข

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณครอบครัวว่อง ไวกการค้า ที่ให้กำลังใจมาตลอด

ขอขอบคุณครอบครัวเดชประสิทธิ์ ที่ให้การช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลและความร่วมมือ

ขอขอบคุณอาจารย์เดือนฤดี รักใหม่ที่แนะนำในการผลิตสารคดีเรื่องนี้

ขอขอบคุณวันเพ็ญ พวงทอง, สมใจ แก่นसान, วันเพ็ญ จันทวงศ์ ที่เป็นกันเองเสมอมา และช่วยเหลือให้สามารถทำงานได้อย่างราบรื่น

ขอขอบคุณอาจารย์ท่านอื่นๆ และเพื่อนๆ ที่ไม่ได้เอ่ยถึงที่คอยให้คำแนะนำต่างๆ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของ โครงการ	2
วัตถุประสงค์ของ โครงการ	2
ขอบเขตของ โครงการ	2
ลักษณะของ โครงการ	2
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2 การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล	4
วิเคราะห์ข้อมูล	4
CD4.....	5
อาการเบื้องต้นของผู้ติดเชื้อ HIV.....	6
การระบาดของโรคเอดส์	8
ทัศนคติของคนไทย.....	8
วิเคราะห์การถ่ายทำสารคดี.....	11
3 แนวความคิดสร้างสรรค์.....	12
การเขียนบทภาพยนตร์	12
โครงเรื่องของภาพยนตร์	14

	หน้า
4 ขั้นตอนการทำงาน.....	15
ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ.....	15
ขั้นตอนการถ่ายทำ.....	16
ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ.....	16
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	18
บรรณานุกรม.....	20
ภาคผนวก.....	21
ภาคผนวก ก ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำภาพยนตร์.....	22
ประวัติผู้เขียน.....	39

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	HIV	4
2	CD4	5
3	เชื้อราในปาก	6
4	ต่อมน้ำเหลืองโต	7
5	งูสวัด	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ในโลกยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง ความมีน้ำใจและความจริงใจหายากลงทุกที ทั้งที่เป็นเรื่องที่คุณคนสามารถทำได้โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมายอะไรเพียงแค่แสดงความเมตตา กรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็กๆน้อยๆ ความมีน้ำใจตรงข้ามกับความอิจฉาริษยา คนที่อิจฉาริษยาก็คืออยากจะเห็นความวิบัติของผู้อื่น แต่คนที่มีความมีน้ำใจจะพยายามช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า ด้วยความจริงใจ

อาชีพหนึ่งที่กำลังจะต้องการมีความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร คืออาชีพพยาบาล แม้ว่าจะด้วยหน้าที่ ที่ดูเหมือนจะเป็น สิ่งที่ต้องทำ ในการช่วยเหลือผู้คนที่เจ็บไข้ได้ป่วย แต่คนที่เลือกที่จะเป็นคนที่ให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งซึ่งป่วยด้วยโรคที่ผู้คนคิดว่า น่ารังเกียจที่สุดในสังคมจะมีชกก็คนที่สุขที่จะให้แก่คนเหล่านี้

เอดส์ไม่ใช่โรค แต่เป็นสถานะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ซึ่งเป็นผลมาจาก เชื้อไวรัสชนิดหนึ่งทีเข้าไปในร่างกายนั้นคือเชื้อ HIV เชื้อชนิดนี้จะไปเกาะอยู่ที่เม็ดเลือดขาว และขยายพันธุ์ จนทำให้เม็ดเลือดขาวไม่สามารถทำหน้าที่จัดการเชื้อ โรคที่อยู่ในร่างกายได้ การติดเชื้อไวรัสชนิดนี้มี 2 ทางคือทางเลือดและการร่วมเพศ แต่ผู้คนทั่วไปมักจะคิดว่าผู้ติดเชื้อจะต้องได้รับเชื้อมาจากการร่วมเพศ ผู้ป่วยส่วนใหญ่จึงถูกปฏิบัติอย่างรังเกียจ

แต่มีคนกลุ่มเล็กๆกลุ่มหนึ่งที่พยายามให้การช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ ที่จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ติดเชื้อจำนวนมาก พยาบาลคนหนึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ ความเมตตาอาทร เอื้ออาทร แก่เพื่อนร่วมโลก โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนติดต่อกันเป็นสิบปีจนทุกวันนี้ และยังคงทำต่อไปเพื่อ วันพรุ่งนี้จะสามารถทำให้ชีวิตของใครบางคนดีขึ้นบ้าง ไม่มากก็น้อย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาและเรียนรู้การทำงานในการถ่ายทำเพื่อผลิตภาพยนตร์สารคดี
2. เพื่อศึกษาการเขียนบทภาพยนตร์สารคดี

ขอบเขตของโครงการ

1. ศึกษาการถ่ายทำภาพยนตร์สารคดีความยาวประมาณ 10 นาที
2. ศึกษาการประสานงานและดำเนินงาน เพื่อถ่ายทำสารคดี
3. ศึกษาการเขียนบทภาพยนตร์สารคดี
4. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเชื้อไวรัสเอชไอวีเพื่อนำมาใช้กับผลงาน

ลักษณะของโครงการ

1. ศึกษากระบวนการผลิตภาพยนตร์สารคดีขนาดสั้น
2. ศึกษาการเขียนบทภาพยนตร์สารคดี

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ในเว็บไซต์
2. ศึกษาจากหนังสือของผู้มีประสบการณ์ในการไปใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางผู้ป่วย
3. สอบถามข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ตรง
4. ศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
5. นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และพัฒนานาบทภาพยนตร์
6. ถ่ายทำภาพยนตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจถึงวิธีการและขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์สารคดี
2. ทราบข้อเท็จจริงและแง่คิดประสบการณ์จากผู้ปวยและนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง
3. เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการถ่ายทำ

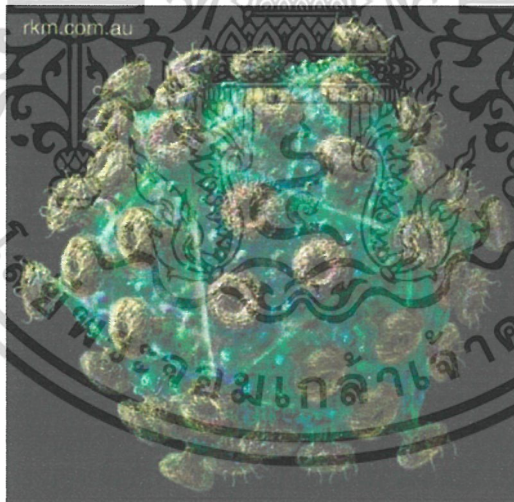
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล

โรคเอดส์คือ กลุ่มอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเพราะร่างกายได้รับเชื้อไวรัส HIV (เอช ไอ วี) ซึ่งเชื้อ HIV ตัวนี้จะอาศัยและเจริญเติบโตได้ดีในเลือดคน และจะแพร่พันธุ์ได้ดีเมื่อมันเข้าไปอยู่ในเม็ดเลือดขาว โดยอาศัยเม็ดเลือดขาวของเราเป็นที่เพาะพันธุ์ เมื่อมีจำนวนไวรัส HIV มากขึ้นจะทำให้ภูมิคุ้มกันโรค (CD4) ในร่างกายลดน้อยลง จึงทำให้ติดเชื้อโรคฉวยโอกาสเข้าสู่ร่างกายได้ง่ายขึ้น เช่น โรคปอดอักเสบจากพยาธิบางชนิด วัณโรคในปอด หรือต่อมน้ำเหลือง เยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา ซึ่งสาเหตุของการเสียชีวิตของผู้ติดเชื้อเอดส์มักเกิดขึ้นจากการติดเชื้อโรคฉวย โอกาสต่างๆ

ภาพที่ 1 HIV

ที่มา : Kenyon Farrow, [Non-Shock of the Week: Housing Improves Health for HIV+](http://kenyonfarrow.com/tag/african-americans) [Online].

Accessed 10 December 2008. Available from <http://kenyonfarrow.com/tag/african-americans>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CD4

CD4 คือ เซลล์เม็ดเลือดขาวชนิดหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการต่อสู้และทำลายเชื้อโรคต่างๆ ที่เข้าสู่ร่างกาย ถ้า CD4 ถูกทำลายก็จะทำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ง่าย CD ย่อมาจากคำว่า Cluster of Differentiation หมายถึง โมเลกุลผิวเซลล์ ที่ถูกใช้ระยะเวลาของการเติบโตของเซลล์ภูมิคุ้มกัน เช่น CD4+T เซลล์

ผู้ติดเชื้อไวรัสจะต้องทำการตรวจค่า CD4¹ (ซีดีโฟร์) ทุกเดือน ช่วงที่ไปรับยาต้านไวรัส โดยที่ค่า CD 4 ของผู้ป่วยมักจะไม่เกิน 700

นอกจากการไปรับยาต้านไวรัสแล้ว การดูแลสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ ออกกำลังกาย กินอาหารให้ครบ 5 หมู่ ก็ยังสามารถเพิ่มภูมิคุ้มกันภายในร่างกายได้เช่นกัน

ภาพที่ 2 CD4

ที่มา : Dr. Bernd König, Dr. Marc Wittlich, Prof. Dr. Dieter Willbold, Structural characterization of the transmembrane and cytoplasmic domains of human CD4. [online]. Accessed 10 December 2009. Available from http://www.fz-juelich.de/isb/isb-3/topics/virus_proteins/cd4

¹ กุลธวัช เสือสะอาด, รู้จักกับเอดส์ [ออนไลน์], สืบค้น 10 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก

http://www.trcarc.org/home/?content=knowledge&show=what_is_cd4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาการเบื้องต้นของผู้ติดเชื้อ HIV

ผู้ติดเชื้อจะเริ่มมีอาการ เหมือนเป็นโรคอื่นๆ เช่น เชื้อราในปาก ตัวร้อนมีไข้ ต่อมน้ำเหลืองโต เป็นงูสวัด น้ำหนักลด ท้องเสียเรื้อรัง โดยที่มีอาการเรื้อรังเกิน 1 เดือน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงภูมิคุ้มกันในร่างกายอ่อนแอลง

เชื้อราในปาก ผู้ป่วยโรคเอดส์มักจะติดเชื้อรา *Candida albicans* ที่ปากมากที่สุด อาการที่ผู้ป่วยนำมาให้ได้หลายรูปแบบ เช่น เป็นฝ้าขาว (Thrush) ในปาก หรือผื่นแดง (Erythematous Candidiasis) ซึ่งมักจะเกิดที่เพดานปากและลิ้น ในปากของบางคนมีลักษณะปากนกกระจอก อาการที่ผู้ป่วยมาอาจจะมีอาการ กลืนลำบาก เจ็บคอ ฝ้าขาวที่คอ ลิ้น

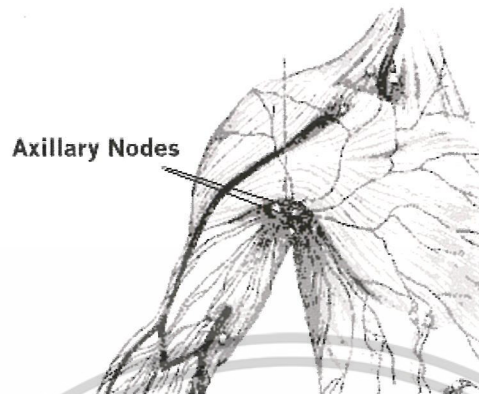

ภาพที่ 3 เชื้อราในปาก

ที่มา : Siamhealth.net, เชื้อรา Candidiasis (Thrush) [ออนไลน์]. สืบค้น 10 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก http://www.siamhealth.net/public_html/disease/infectious/hiv/candidiasis.htm

ต่อมน้ำเหลืองโต ในคนไข้ที่ติดเชื้อเอดส์ใหม่ๆ (ระยะที่ 1) จะโตทั่วตัวคลำได้ชัดเจนตรงบริเวณสองข้างของลำคอ และที่รักแร้ และที่ขาหนีบ มีขนาดประมาณ 0.5-1 เซนติเมตร และไม่เจ็บ ส่วนต่อมน้ำเหลืองของคนไข้ระยะท้ายๆ (ระยะที่ 3) มักจะเกิดจากวัณโรคของต่อมน้ำเหลือง ส่วนน้อยอาจเกิดจากเชื้อรา หรือมะเร็งต่อมน้ำเหลือง กรณีเช่นนี้ต่อมน้ำเหลืองมักโตเพียง 1-2 เม็ด ขนาดจะโตขึ้นเรื่อยๆ จนมีขนาด 3-5 เซนติเมตร จะมีลักษณะ แดง ร้อน เวลาคลำจะเจ็บ มักเป็นที่บริเวณลำคอ แต่อาจจะเป็นที่อื่นๆ ก็ได้ โดยทั่วไปช่วงระยะห่างการแสดงของโรคเอดส์ระหว่างระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 2 เฉลี่ยประมาณ 10 ปี ระยะที่ 2 ถึงระยะที่ 3 ประมาณ 3-5 ปี

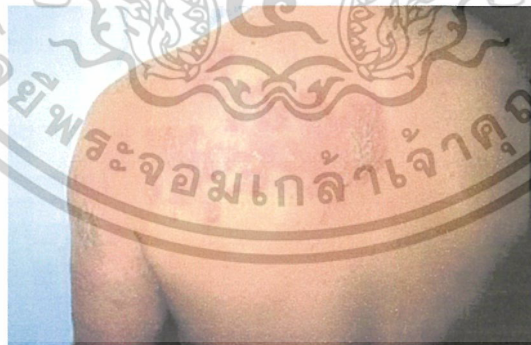
Axillary Nodes

ภาพที่ 4 ต่อมมน้ำเหลืองโต

ที่มา : นายแพทย์รุ่งโรจน์ ตรีนิติ, ต่อมมน้ำเหลืองโต [ออนไลน์]. สืบค้น 10 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก http://www.clinicrak.com/std/std_lymphnod01.html

งูสวัด อาการป่วยเป็นโรคงูสวัดเริ่มด้วยปวดตื้อๆ เห็นแสงจ้าไม่ได้ ปวดตามตัว มักจะไม่มีไข้ ต่อมาจะมีอาการherpesทาง ผิวหนังอาจจะแฉกกันผิวหนัง บางคนปวดเสบปวดร้อน บางคนเสียวที่ผิวหนัง อีก1-5วันจะมีผื่นแดงอยู่กันเป็นกลุ่ม ต่อมาเกิดเป็นตุ่มน้ำใสขึ้นอยู่ซีกหนึ่งของร่างกายไปตามเส้นประสาทต่มน้ำใส จะคงอยู่ประมาณ 5 วันต่อมาผื่นตกสะเก็ดและหายใน 2-3 สัปดาห์และอาจจะทิ้งรอยแผลเป็น ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแรงเช่น โรคมะเร็ง,เอดส์,หรือได้ยากกดภูมิเช่น prednisolone ผู้ป่วยกลุ่มนี้พบ โรคงูสวัดได้บ่อยและเป็นมาก

ภาพที่ 5 งูสวัด

ที่มา : นายแพทย์รุ่งโรจน์ ตรีนิติ, ต่อมมน้ำเหลืองโต [ออนไลน์]. สืบค้น 10 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก http://www.siamhealth.net/public_html/Health/Photo_teaching/herpes_zoster.htm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การระบาดของโรคเอดส์

โรคเอดส์เริ่มระบาดเข้ามาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2527 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2543 มีรายงานว่าผู้ป่วยเอดส์เต็มขั้นจำนวน 149,266 ราย ถ้าจะคณិតของผู้ติดเชื้อที่ยังไม่ป่วยก็มีการคาดกันว่าน่าจะมีอยู่ประมาณ 1 ล้านคนทั่วประเทศ หรือคิดแล้วก็เท่ากับผู้ติดเชื้อ 1 คนต่อประชากรไทย 60 คน ยิ่งถ้าดูเฉพาะประชากรไทยในวัย 20 - 40 ปี จะพบว่ามีผู้ติดเชื้อเอดส์ 1 คนต่อคนหนุ่มสาวทุก 40 คน ได้มีการสำรวจสาเหตุการตายจริงๆ ของประชากรในจังหวัดใหญ่ๆ หลายจังหวัดพบว่า เอดส์เป็นสาเหตุการตายอันดับ 1 นำหน้าโรคหัวใจ โรคมะเร็ง และอุบัติเหตุ คนที่ตายจะเป็นผู้ชายประมาณ 2:1 เพราะผู้ชายติดโรคนานกว่าผู้หญิง และคนที่ตายก็ล้วนอยู่ในวัย 25-40 ปี ซึ่งจัดว่าเป็นกำลังสำคัญของครอบครัว และของประเทศชาติ

นับว่าเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่ง ขณะนี้ยังไม่มียารักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ และยังไม่มียาวัคซีนที่จะป้องกันได้ ดังนั้นความตระหนักและการป้องกันตนเองไม่ให้ติดเอดส์ จึงเป็นวัคซีนที่ดีที่สุด หลายชาติชื่นชมกับความสำเร็จของประเทศไทยที่สามารถณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ อย่างได้ผล ในช่วง 5 - 6 ปีที่ผ่านมา ทำให้คนที่ติดเอดส์ใหม่ลดลงจาก 100,000 - 150,000 คนต่อปี ลดลงเหลือเพียง 60,000 - 80,000 คนต่อปี

โรคเอดส์ในเด็กส่วนใหญ่เกิดจากเด็กที่คลอดโดยแม่ที่ติดเชื้อ จำนวนเด็กที่เป็นโรคเอดส์จะมีมาก หรือน้อยขึ้นกับว่ามีการติดเอดส์ในผู้หญิงที่จะเป็นแม่มากน้อยเพียงใด ปัจจุบันมีหญิงไทยที่ตั้งครรภ์และคลอดบุตรปีละประมาณ 1 ล้านคน ในจำนวนนี้จะมีร้อยละ 2 หรือปีละ 20,000 คน ที่ติดเชื้อเอดส์ ทารกที่คลอดออกมาราว 1 ใน 3 จะได้รับเชื้อจากแม่ กล่าวคือ จะมีเด็กไทยที่ติดเอดส์เกิดมาปีละ 6,000 ราย สร้างภาระให้ครอบครัว สังคม และรัฐ ในการดูแลรักษาเด็กเหล่านี้ต่อไป พ.ศ.2536

จากข้อมูลทางสถิติ เชื้อเอชไอวี เป็นเหมือนภัยเงียบที่ย่างกรายเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งหลายครั้ง ผู้ที่เป็นพาหะนำเชื้อเอง ยังไม่อาจทราบได้ว่าตนเองเป็นพาหะนำเชื้อมาสู่ครอบครัวเพราะเมื่อได้รับเชื้อเข้าไปแล้วจะยังไม่สามารถตรวจพบได้เลย ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 3 เดือนจึงจะแสดงอาการ

ทัศนคติของคนไทย

ในต่างประเทศนั้น โรคเอดส์ ไม่ได้เป็นที่น่ารังเกียจมากเท่าในเมืองไทยคนต่างชาติที่เข้ามาช่วยเป็นอาสาสมัคร ไม่กลัวผู้ติดเชื้อเท่าอาสาสมัครไทย ทั้งๆที่ทุกคนรู้ว่าการติดเชื้อนั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่เข้าใจกัน แต่คนไทยมีทัศนคติผิดๆ ต่อตัวผู้ติดเชื้อ และนั่นเป็นสาเหตุให้คนเหล่านั้นถูกกันออกไปจากสังคม ถูกรังเกียจ ถูกตราหน้าว่าเป็นคนผิด ถูกทิ้งจากคนในครอบครัว หากแต่หากเรา

ลองย้อนมองดูซัคนิด ว่าถ้าหากเป็นตัวของเราเอง วินาทีแรกที่รู้ว่าตนได้รับเชื้อเอชไอวีจะเป็นอย่างไรความรู้สึกเสียใจของคนที่ยึดว่าติดเชื้อเอดส์ และต้องอยู่กับเชื่อนั้นไปตลอดชีวิต ความทุกข์ใจเหล่านี้ยังไม่เพียงพอหรือ สำหรับผู้ติดเชื้อ

ผู้ป่วยส่วนมากมักจะเป็นคนที่มีฐานะยากจน ต้องทำงานหาเลี้ยงชีพทุกวัน แต่เมื่อติดเชื้อเอชไอวีไปแล้ว จะไม่สามารถที่จะทำงานหาเลี้ยงชีพได้เลย ถ้าหากให้ผู้อื่นรู้ ผู้ช่วยทุกคน จึงปกปิดความจริงส่วนนี้ในกรณีที่ภูมิด้านทานของร่างกายยังคงอยู่ แต่ถ้าเริ่มมีโรคแทรกซ้อนให้เห็นชัดเจน เมื่อนั้นผู้ป่วยไม่สามารถปกปิดได้ต่อไป ก็จะถูกเลิกจ้าง หรือถ้าหากว่าค้าขาย ก็จะไม่สามารถค้าขายอะไรได้เลย โดยเฉพาะของกิน

ทางเลือกสุดท้ายของผู้ป่วยคือเข้ารับความช่วยเหลือจากสถานพยาบาลแต่ละจังหวัด ซึ่งจะมีหน่วยงาน ด้านโรคติดต่อเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

ผู้ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ปัจจุบันในการดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อ มีหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือทั้งของรัฐและเอกชน เช่น โครงการธรรมรักษานิเวศน์ 2 ซึ่งจะให้ผู้ติดเชื้อ พักอยู่ในที่พักที่จัดเตรียมไว้ให้ แต่ยังมีผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยไม่ต้องแยกตัวออกจากสังคมของคนปกติ แต่การจะช่วยเหลือผู้ป่วยให้สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ นั้น ยากกว่ามาก เพราะนอกจากจะต้องช่วยให้ผู้ติดเชื้อ ได้รับการยอมรับจากสังคม ยังต้องช่วยเหลือในเรื่องอาชีพการงาน ให้สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้

เมื่อบุคคลหนึ่งรู้ว่าคนอื่นตกที่นั่งลำบาก สมองส่วนที่ดำเนินการตอบสนองต่อความกลัว จะจัดการข้อมูลการรับรู้ด้านอารมณ์แล้วตัดสินใจว่าจะถ่ายทอดสัญญาณอันตรายไปยังสมองส่วนสั่งการเรียกว่า มอเตอร์คอร์เท็กซ์หรือไม่ “คำถามคือ “ทำไมไวรัสบุรุษกระดุนให้สมองส่วนนี้ทำงานได้ ขณะที่คนอื่นยืนดูเฉยๆ

“ทำไมผู้ที่คิดถึงประโยชน์ของคนอื่นจึงมักมีความสุขกว่าและสุขภาพดีกว่าคนอื่น“ นี่คือการความสุขของผู้ที่ชอบช่วยเหลือคนอื่น” ยิ่งให้มากเท่าไร คุณก็ยิ่งมีความสุขมากเท่านั้น²

²ซูซาน แม็กเคลแลนด์, ”อะไรสร้างไวรัสบุรุษ ธรรมชาติ การเลี้ยงดู หรือทั้งสองอย่าง”, Reader's Digest สรรสาระ, (ตุลาคม 2551) : 34-35.

ซึ่งอาสาสมัครเหล่านี้ส่วนหนึ่งเข้ามาเพราะผลประโยชน์ เช่น เงินกองทุนช่วยเหลือของโครงการต่างๆ ทั้งจากรัฐบาลและเอกชน อีกส่วนคือผู้ที่เข้ามาช่วยเพราะอยากช่วยด้วยใจจริง แม้ในบางครั้งจะต้องใช้เวลาส่วนตัวหรือ นอกเวลาทำงาน

จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีงานป้องกันและลดปัญหาเอดส์อย่างได้ผล หลายปีที่ผ่านมาอาสาสมัครหลายท่านก็ได้เสียชีวิตไป แต่ก็น่าภูมิใจที่จังหวัดลพบุรีเรามีพลังอาสาสมัครที่เข้มแข็ง ร่วมแรงร่วมใจกันอย่างดียิ่งมาโดยตลอด และมีกิจกรรมที่ทำกันอย่างต่อเนื่องมากี่ไกลี่ๆ จะสิบปีเข้าไปแล้ว อาสาสมัครก็จากเพียงไม่กี่สิบคน ปัจจุบันมีอาสาสมัครมากมายถึง 700 คนเศษ โครงการอบรมอาสาสมัครที่จังหวัดลพบุรีเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชนอื่นๆ ในประเทศไทย

เอดส์เป็นปัญหาของทุกคนที่จะต้องมีส่วนร่วมแก้ไข เป็นปัญหาของทุกคน การมีส่วนร่วมของภาครัฐ โดยเฉพาะทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ก็ถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหลัก เป็นแกนกลางที่จะประสานกิจกรรมต่างๆ ดังนั้นในวันนี้ก็ต้องขอขอบคุณทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หัวหน้าส่วนที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเอดส์โดยตรง³

³วัดพระบาทน้ำพุ, เอดส์โลกปี 51 [ออนไลน์], สืบค้น 18 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก

<http://phrabatnampu.doubleclickspace.com/summo/aidslok/aidslok51.htm>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์การถ่ายทำสารคดี

สิ่งที่ควรรู้ก่อนถ่าย

1. แนวความคิดที่อยากถ่ายทอด เรื่องราวอะไรที่อยากจะสำรวจ ต้องอาศัยการออกไปหาข้อมูลจริง และอาจจะต้องเปลี่ยนการนำเสนอไปเรื่อยๆ ตามแต่วัตถุดิบที่ได้มา แต่ไม่ได้หมายความว่า จะทิ้งเสียทีเดียว และต้องคิดคร่าวๆ ว่า ต้องการให้ใครเป็นคนดำเนินเรื่อง
2. อยากรจะให้ใครดู ถ้าเห็นว่าสารคดีเรื่องนี้มีเนื้อหาที่เป็นวงกว้างบางทีก็อาจก็อาจจะผลักดันมันเข้าโรงได้ แต่ต้องมีอุปกรณ์ที่มีคุณภาพมากพอและใช้ทุนสูง และดูแลเรื่องให้เหมาะกับกลุ่มคนดูที่ตั้งไว้
3. พึ่งผู้เชี่ยวชาญ ไม่ทุกครั้งที่คนที่ทำจะมีความรู้เรื่องที่ทำเสมอไป บางครั้ง ก็ต้องพึ่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่ให้คำปรึกษาข้อมูลเชิงลึก แก่เราได้
4. ควรระวังเรื่องกฎหมาย เมื่อถ่ายสารคดี บางครั้งอาจจะต้องระมัดระวังเรื่องกฎหมายไม่เสียต่อตนเอง และไม่ไปทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และผู้ที่อยู่ในหนังจะต้องยินยอมให้เราไปถ่ายจริงๆ
5. การถ่ายทำ จะถ่ายหนังด้วยฟอร์แมตไหน และสำรวจโลเคชั่น เพื่อรู้ว่ากล้องจะต้องถ่ายที่ไหน ตั้งตรงไหนบ้าง เสียรบกวนมากหรือน้อย ทีมงานจะต้องไม่มากเกินไป เพราะจะทำให้บุคคลที่เราไปถ่ายทำ เป็นกันเองมากขึ้น และเป็นธรรมชาติมากกว่า คนตามล้อมหน้าล้อมหลัง
6. การสัมภาษณ์ เตรียมข้อมูลที่ต้องการจะไปสัมภาษณ์ให้เหมาะ ไม่ถามคำถามที่อาจจะทำให้ผู้ถูกถามเกิดความไม่เต็มใจ ต้องระวังการใช้คำถามให้มาก
7. ตัดต่อก่อนบ้าง สารคดีมักมีฟูตเตจมาก ฉะนั้นหลังจากถ่ายเสร็จ จะต้องนำฟูตเตจมาเริ่มตัดต่อบ้าง แม้ว่าจะยังไม่

บทที่ 3

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

การเขียนบทภาพยนตร์

การเขียนบทภาพยนตร์สารคดีจะต้องมีการวางโครงเรื่องไว้คร่าวๆก่อน เพื่อให้มองเห็นภาพรวม และคร่าวๆว่าจะทำอะไรบ้าง โครงเรื่องจะต้องมีบทนำ เนื้อหา บทสรุป คล้ายกับหนังสือทั่วไป

บทนำ : เรื่องเกี่ยวกับอะไร

เป็นส่วนที่ทำให้คนรู้คร่าวๆว่า หนังสือนี้เกี่ยวกับอะไร และจะเล่าในแนวไหน บทนำเป็นเพียงตัวเกริ่นที่จะนำพาคณะเข้าไปสู่เนื้อหา จึงไม่จำเป็นที่จะต้องบอกทุกอย่างจนหมดตั้งแต่แรก

ในการวางโครงเรื่องช่วงแรกเกริ่นนำบุคคลหลักที่จะเป็นคนดำเนินเรื่องราวทั้งหมดในหนังสือสารคดีซึ่งหัวหน้าพยาบาลกองควบคุมโรคติดต่อเทศบาลเมืองลพบุรี โสเคชั่น เริ่มจากกองสาธารณสุข ที่ทำงานของคนดำเนินเรื่อง และพูดถึงหน้าที่บางส่วนในการทำงาน และการช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์

เนื้อหา : ดำเนินเรื่อง

หลังจากกำหนดบทนำแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือสิ่งที่ต้องการให้คนดู การดำเนินเรื่องที่จะต้องเริ่มมีข้อมูลให้คนดู ข้อมูลเหล่านั้นจะต้องเรียงลำดับขั้นตอนยังไง เพื่อให้คนดูติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ

ในเรื่องการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้มีการดำเนินเรื่องด้วยการติดตามพยาบาลคนคนหนึ่งทำงานด้านโรคเอดส์โดยเฉพาะ ที่กองสาธารณสุข จังหวัดลพบุรี ในการทำงาน พยาบาลคนหนึ่งที่ต้องทำมากกว่าหน้าที่พยาบาลทั่วไปในโรงพยาบาล ต้องลงพื้นที่เยี่ยมเยียนผู้ป่วย เป็นคนกลางระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชน เพราะจะต้องเป็นคนกลาง งานของพยาบาลท่านจึงมีทั้งสองด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทสรุป : คนดูจะไปสู่อะไร

หนังสือสารคดีในตอนแรกไม่ควรจะสรุปทุกอย่างลงไปเลย แต่ควรจะเปิดใจรับข้อมูลในทางกว้าง เพื่อรับข้อมูลที่อาจจะเพิ่มขึ้นมาระหว่างที่ถ่ายทำ แต่อย่างน้อยที่สุดผู้ทำควรจะต้องรู้ว่าเดินไปทางใด แม้จะไม่ได้สรุปให้ได้ แต่ต้องรู้ว่าเป้าหมายคืออะไร และเมื่อได้เป้าหมายแล้วจึงกลับไปหาข้อมูลในการดำเนินเรื่องต่อไปได้

บทสรุปของสารคดีเรื่องนี้คือ ความสุขจากการให้ ของคนที่ทำสิ่งที่เป็นทั้งงานและความสุขได้ในเวลาเดียวกัน จากความตั้งใจและเสียสละซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์คนหนึ่งจะทำให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงเรื่องของภาพยนตร์

เล่าผ่านอุดมการณ์ของพยาบาลวิชาชีพคนหนึ่งชื่อว่า คุณ สิริ เดชประสิทธิ์ ซึ่งเป็นต้นน้ำที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอชไอวี คุณพยาบาลแนะนำและสอนอาสาสมัครในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาแต่ไม่รู้จะไปพึ่งใคร คุณพยาบาลจะไปตรวจสอบสุขภาพของผู้ติดเชื้อ(ซึ่งยังไม่เปิดเผยตัว)ไปตรวจสอบสุขภาพร่างกายเตรียมความพร้อม โดยที่มีอาสาสมัครในเครือข่ายของคุณพยาบาล

นอกจากจะดูที่สุขภาพกายแล้ว คุณหมอยังพูดคุยสนทนากับผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยสบายใจ เหมือนประหนึ่งเป็นเพื่อนที่ไปมาหาสู่กัน ถ้าถามว่าเป็นหน้าที่ของคุณสิริไหม ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นหนึ่งในหน้าที่ ที่ควรจะทำ แต่มีซักก็คนที่ทำ คำตอบคือ ไม่มีใครทำไม่ว่าจะเต็มใจจะทำหรือไม่ เพราะการไปลงท้องที่ เยี่ยมเยียนผู้ป่วย ไม่ใช่งานที่สบายนัก พยาบาลส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะอยู่ในห้องปรับอากาศมากกว่าออกมาตากแดดร้อนข้างนอกแน่นอน

คุณสิริ ได้อะไรจากการทำงานที่เกินหน้าที่นี้ สิ่งที่คุณสิริ ได้คือความสุข ความสุขที่ได้ช่วยเหลือคนที่กำลังประสบปัญหาครั้งใหญ่ในชีวิต เวลาที่เหลือในชีวิต คุณพยาบาลจึงแบ่งปันให้ผู้ป่วย โดยที่ได้กำลังใจมาจากครอบครัว

บทที่ 4

ขั้นตอนการทำงาน

ก่อนถ่ายทำ (Pre - Production)

1. ค้นคว้าข้อมูล

ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ บทความ พุดคุยสอบถาม ผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในที่นี้คือเดินทางไปสถานที่จริง ติดต่อ แจกแจงความจริงเกี่ยวกับการทำงานเพื่อให้ บุคคลที่เราต้องการให้ความช่วยเหลือนั้นเข้าใจสิ่งที่เราต้องการ และแนะแนวดูทาง เพื่อให้สามารถทำงานได้สะดวกมากขึ้น ในที่นี้อาจจะเป็นการพาไปหาโจทย์ที่เราต้องการเป็นการส่วนตัวได้โดยไม่ต้องผ่านระบบของทางราชการมากนัก

2. วิเคราะห์ข้อมูลดิบ

รวบรวมข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดวิเคราะห์ออกมา เป็นข้อๆ เช่น

จะเดินเรื่องแบบไหน การดำเนินเรื่องจะใช้คุณพยาบาลเป็นคนดำเนินเรื่องหลัก ด้วยการติดตามดู ต้องการให้การกระทำของคุณพยาบาลเป็นส่วนที่จะเล่าเรื่องราวของหนึ่งเรื่องนี้ จากข้อมูลที่ได้มา คุณพยาบาลเป็นเสมือนต้นสายของน้ำใจ และการช่วยเหลือ ด้วยสถานะทางการงานที่เอื้ออำนวยให้สามารถช่วยเหลือผู้คนได้สะดวก ประกอบกับความมีน้ำใจเต็มใจที่จะให้คำปรึกษากับทุกคนที่เข้าหาคุณหมอ ไม่เฉพาะผู้ป่วยเท่านั้น แต่รวมถึงให้ความร่วมมือในด้านการถ่ายทำสารคดีเรื่องนี้ยิ่งเต็ม ฉะนั้น คุณศิริจึงเป็นทางเลือกแรกของซันเจ็คเรื่องนี้ จากนั้นจึงเริ่มวางโครงเรื่อง

เมื่อได้คุณศิริมา ทุกคนที่อยู่ในเครือข่ายของคุณศิริ จึงให้ความร่วมมือ ทั้งการให้ข้อมูล การให้สัมภาษณ์ รวมถึงตามถ่ายทำในกิจกรรมต่างๆ

ปัจจัยในการถ่ายทำ สถานที่ถ่ายทำ ที่ไหนบ้างที่ซันเจ็คของเราต้องไป และมีกิจกรรมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรากำลังทำอยู่ กิจกรรมจัดขึ้นเมื่อไหร่ที่ไหน เกี่ยวกับอะไร มีใครไปบ้าง และจะต้องเดินทางไปอย่างไร เพราะในสถานที่ต่างถิ่น จะต้องระวังตัวในทุกๆด้าน

เตรียมหาที่พักที่ปลอดภัยพอกับทุกคน และไม่เสี่ยงภัยอะไรตามที่มองไม่เห็นโดยไม่จำเป็น ทุกอย่างคือการเตรียมรับข้อมูลที่เราอาจจะไม่ทราบ เป็นข้อมูลใหม่

ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production)

1. ไม่ลืมนว่าจะต้องถ่ายอะไร

ก่อนจะไปถ่ายควรจะให้ตกลงกับผู้กำกับทำความเข้าใจล่วงหน้าว่า สิ่งที่ต้องการคืออะไร ตกลงต้องรู้ว่า เราต้องการภาพแบบไหน และถ่ายจุดใดบ้างไว้ให้เยอะที่สุด โครงเรื่องของบทก็ต้องยังคงรักษาเอาไว้ตลอด

2. สัมภาษณ์

ในการสัมภาษณ์ ไม่ควรที่จะให้มีเสียงของผู้สัมภาษณ์เข้าไปในจุดโดยบังเอิญ และระวังเรื่องของเสียงรบกวนพยายามให้มีเสียงรบกวนให้น้อยที่สุด ควรจะเอาไมค์อัดเสียงไปด้วย

3. ตรวจสอบจุดถ่าย

หลังจากถ่ายในแต่ละวันแล้ว ต้องเอาจุดถ่ายมาตรวจดูทุกวัน เพื่อที่จะตรวจดูว่ามีตรงไหนที่มีปัญหาจะได้แก้ไข หรือถ่ายใหม่ได้ทัน

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post production)

1. ตรวจสอบจุดถ่าย

ในการถ่ายสารคดีจุดถ่ายที่ถ่ายมาจะมีจำนวนมาก ก่อนที่จะทำอะไร ควรจะเปิดทุกจุดดูก่อน ระหว่างที่เปิดดูก็ต้องอย่าลืม โครงเรื่องที่วางไว้แต่แรกด้วยเช่นกัน ว่าทั้งจุดถ่ายและโครงเรื่องสอดคล้องกันหรือไม่ จากนั้นจึงเลือกจุดถ่ายที่จะใช้ออกมาทีละนิด และเริ่มวางจุดถ่ายเรียงคร่าวๆ ตามที่คิดว่าเหมาะสมจากนั้น และคุณภาพรวมคร่าวๆของทั้งเรื่อง แก้ไขขั้นตอนนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบจุดถ่ายที่ดีพอที่จะสามารถนำมาใช้ได้จริง

2. ตัดต่อ

หลังจากไปถ่ายหนังมา อาจจะมีหลายอย่างในหนังที่ไม่เหมือนกับที่วางโครงเรื่องไว้แต่แรก แต่สามารถนำสิ่งที่ไม่ได้วางไว้แต่แรกไปใช้ได้ หากว่าดีกว่า ข้อมูลที่เรามีเพียงด้านเดียว การตัดต่อ ต้องคำนึงถึงเสมอ ไม่ให้หลุดจากประเด็นที่ตั้งเอาไว้

แม้ว่าหนังสารคดีจะเป็นหนังที่ไม่ใช่เรื่องแต่ง แต่เมื่อตัดต่อ ต้องมีการปรับแต่งภาพ ขั้นตอนการแต่งภาพจึงจำเป็นเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุปละเอียดเสนอแนะ

บทสรุป

การทำภาพยนตร์สารคดีนั้นจะปรากฏปัญหา และต้องให้การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเสมอ มักจะมีเหตุการณ์สุดวิสัยที่คาดไม่ถึงทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนการที่วางไว้ได้ การแก้ไขปัญหานั้นจึงสำคัญ เช่น

1. การสร้างความเชื่อใจให้แก่บุคคลต่างๆ

แน่นอนว่าเราเป็นคนแปลกหน้าสำหรับเขาและเขาเองก็เป็นคนแปลกหน้าสำหรับเรา ฉะนั้นการที่จะสามารถพูดคุยกับบุคคลๆหนึ่ง ต้องใช้เวลาสร้างความไว้วางใจให้กับบุคคลคนนั้น เพื่อให้เขาจะได้วางตัวเป็นกันเองกับเราให้มากที่สุด การแก้งาน นื่องที่สุด เพราะถ้าเราได้ข้อมูลที่เป็นเหมือนการแก้งาน หรือ แสดงเป็น หนังสือสารคดีจะกลายเป็นหนังสือที่ไม่มีความเป็นธรรมชาติและแสดงความไม่จริงใจออกมา จากตัวภาพยนตร์

การจะสร้างความเชื่อใจให้แก่ใครก็ตามก่อนอื่น ตัวเราเองจะต้องสร้างความเชื่อใจให้กับคนผู้นั้นก่อน ควรจะพูดทุกอย่างที่เป็นความจริง ไม่ปิดบังข้อมูล หากว่าเราต้องการอะไรจากเขา หรือต้องการให้เขาทำอะไร กิจกรรมต่างๆเหล่านั้นเราสามารถให้เขาไปร่วมได้หรือไม่ เพราะอะไร

ทำตัวเหมือนแก้วที่ว่างไว้เสมอ แก้วที่ว่างคือแก้วน้ำที่พร้อมจะเติมน้ำได้ตลอด หากเราไม่รู้อะไรก็ควรจะบอกว่าไม่รู้ไป และขอคำแนะนำหรือวิธีการที่ถูกต้องในเรื่องสิ่งที่เขาแนะนำได้ แต่เราก็ควรจะพิจารณาด้วยวิจารณญาณของเราด้วย แต่ไม่ควรพูดจาละลาบละล้วง ในเรื่องที่เป็นส่วนตัวหรือ อวดวิชา หรือมั่นใจในข้อมูลที่เรามีมากเกินไป

ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องใช้เวลาเสมอ แต่จะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคนที่จะสามารถสร้างความไว้วางใจให้แก่เขาเหล่านี้ได้ไว้มากน้อยแค่ไหน และยิ่งหากทำให้เขามองเราเหมือนเพื่อนหรือคนที่รู้จักกัน จะดีมาก

2. ปัญหาเรื่องสภาพแวดล้อมในการถ่ายทำ

ในการถ่ายทำนอกสถานที่มักจะเจอปัญหานี้เสมอ ทั้งภาพและเสียงแต่การจะหลีกเลี่ยงปัญหานี้ทำได้ยาก สิ่งที่ทำได้คือพยายามให้รบกวนน้อยที่สุด

ก่อนจะไปถ่ายควรจะไปถึงก่อนเวลาอย่างน้อย ครึ่งชั่วโมง เพื่อหาทางลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ระวังไม่ให้มีเสียงแปลกๆ เข้าใกล้เกินไป หรือถ้าหากเสียงได้ ก็ควรจะเสียงเป็นสถานที่อื่นแต่หากเสียงไม่ได้จริงๆ ลองพยายามสอบถามข้อมูลกับบุคคลที่นั่น ว่าเราจะสามารถกลับมาใช้หรือกลับมาถ่ายที่นี่ได้อีกหรือไม่ในภายหลัง

3. หากคนที่พอจะช่วยเหลือได้หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

การไปต่างดินนั้น อันตรายกว่าที่คิดไว้เยอะนัก การที่จะเข้าไปต่างดินเพียงลำพัง สำหรับคนนอกที่ไม่ใช่คนในพื้นที่นั้น เราไม่มีทางรู้ได้เลยว่า จะเกิดอะไรขึ้นข้างหน้า และยิ่งไปน้อยคน ยิ่งอันตรายมากขึ้นไปอีก อย่างน้อยควรจะมีคนพื้นที่นำทาง หรือสามารถช่วยเหลือเราได้เวลาเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพราะตัวข้าพเจ้าได้ประสบกับตัวเองมาแล้ว

บรรณานุกรม

กุลธวัช เสือสะอาด, รู้จักกับเอดส์ [ออนไลน์], สืบค้น 10 ธันวาคม 2551. เข้าถึงได้จาก

http://www.trcarc.org/home/?content=knowledge&show=what_is_cd4

แก้ว [นามแฝง]. เอดส์ไคอารี 3 คืนวันที่ฝันผ่าน. กรุงเทพมหานคร ดอกหญ้าวิชาการ, 2547.

แก้ว [นามแฝง]. เอดส์ไคอารี เล่ม 5 อยู่เพราะรัก. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้าวิชาการ, 2550.

ชูชาน แม็กเคลแลนค์, "อะไรสร้างวีรบุรุษ ธรรมชาติ การเลี้ยงดู หรือทั้งสองอย่าง", Reader's Digest สรรสาร, (ตุลาคม 2551) : 33.

หมออีฟ [นามแฝง]. เสียงก้องจากวัดพระบาทน้ำพุ. แปลโดย สันติ นิลแดง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2547.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในงานวันวาเลนไทน์

ที่บ้านพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลุงช่างไม้

น้ำสมใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำใจ

วันประชุมงานคุณหมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันทำงานคุณหมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณครูให้ความร่วมมือปลูกฝังเด็กๆให้ห่างไกลเฮคส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มอบประกาศนียบัตรให้คุณครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจร่างกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เบื้องหลังการถ่ายทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณหมอร่วมงานอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณหมอและผู้ช่วยนายกเทศมนตรีสาธารณสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่บ้านคุณหมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวันวาเลนไทน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คู่แต่งงานที่ติดเชื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอาสาสมัครที่ไปงาน ไรคเอดส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางสาวที่บ้านผู้ติดเชื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำสมใจแจกถุงยางอนามัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ –สกุล   จรัสธร ว่องไวการค้า
 ที่อยู่   45/990 ม.1 หมู่บ้านพงษ์ศิริชัย 4 ถ.มาเจริญ
                                           แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม
                                           กรุงเทพมหานคร 10160
                                           E-mail : raikiri.anne@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542

โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์

พ.ศ. 2548

สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้